

a mostani hátralevő ideje alatt az országgyűlés államosítási terv törvénybe igatandó lesz, ma már teljesen tiszta és világos.

A szélsőbali párt egy maga a képviselőházban azt meg nem akadályozhatja, a mérsékelt ellenzékét gr. Szapáry az állami tekintélyt s önkormányzati s személyi jogokat illető elveinek tisztaságával s szándékainak világosságával teljesen lefegyverezte s megnyerte hívéül javaslatának, mely mögött zárt phalanxként áll a kormánypárt az egy pár felsült malkontenst talán kivéve — azért mondjuk hogy talán, mert ismerve szélkakaskodó természetüket, lehet hogy ők sem várják meg a kenyértörést s ideje korán frontot változtatnak visszafelé.

Gr. Szapáry tehát a helyzet ura föltétlenül s államférfiúi méltán bámult superioritása biztos reményt ad arra, hogy kormányzata áldásos mély nyomot fog hagyni Magyarország történetében.

Torontálvármegye tavaszi közgyűlése.

(Kp.) Vármegyénk tavaszi rendes közgyűlése f. hó 11-én vette kezdetét a vármegye-ház disztermében a bizotts. tagok tömeges részvétele mellett. Hertelendy József, főrendiházi tag, a Szt-Istvánrend keresztése, vármegyénk főispánja, bár gyengélkedett személyesen óhajotta a közgyűlést vezetni, melynek a megüresedett tisztviselői állások választás utján betöltése s különösen a közigazgatás államosítása tárgyában várt nyilatkozatok adtak érdekes jelleget. Főleg ez lehetett annak oka, hogy mintegy 300 törvh. bizotts. tag jelent meg, kik a 10 órakor megjelenő főispánt zajos éljenzéssel üdvözltek.

Hertelendy főispán elfoglalván elnöki székét, hivatkozva gyengélkedő állapotára röviden megnyitotta az ülést.

mindannyiszor te is eszembe jutsz ezet és olaj nélkül, kesernyében fűszeres, de egyszersmind vértisztító tulajdonságaidal.

A mi engemet illet én soha életemben nem voltam barátja a kis városoknak, nem különösen azoknak, a hol sok a hal, kevés a rák és a gomba, s a hol reggel már mindenki tudja, az éjjel ki itta le magát, nagyobb összeget ki vesztett a kártyán, s hogy a modern Othello el ne csipje, melyik udvarló ugrott ki a szobából az utcára. Én vagy a fővárosban szeretnék lakni, vagy olyan csendes faluban, a hol nyáron át élvezhetem a széna és virágok szagát, gyönyörködhetem a mezitlábás vászoncselédékben, télen át érezhetem a szalma szagot, szánkázhatom és kandalló mellett társaloghatom olyanokkal, a kiket szeretek.

Az én szívem és lelkem választottjai közé tartozik a többek közt az én minden tekintetben kiváló, lovagias a családi érényekben megtámadhatlanul derék D. János barátom is, kedvesen szeretetreméltó nevével együtt, a ki nemcsak mint a legjobb nő, minden szépért és nemesért melegen buzgó szellemes társalgó szeretetre és tiszteletre méltó háziasszony ismeretes, hanem az irodalom és művészet minden termékeiért lelkesülő olyan egyéniség, akinek társalgása nemcsak kellemesen szórakoztató, hanem egyszersmind tanuságos is.

Igaz szívből kívánom neki, hogy a Mindenható ajándékozza őt meg mielőbb egy olyan egészséges hajtással, a ki keresztességben nem nő, hanem férfi nevet fog kapni.

Don Gunárosz.

A közgyűlés első tárgyát az időközben megüresedett állások választás utján betöltése képezvén a kijelölő bizottságba Rónay Jenő, kir. tanácsos, alispán indítványára Kovách Ágoston, Karácsonyi László és Várady Mihály biz. tagok választottak. A főispán által törvényadta jogánál fogva ugyanoda Schaffer Antal, Jorgovics József és Pap Simon biz. tagok nevezettek ki. — A kijelölő bizottság tisztében röviden eljárván, elnöklő főispán a közgyűlést újból megnyitotta. Kijelöltettek és közfelkiáltással megválasztottak:

Árvaszéki elnökké: Dr. Mihálovits Ödön;

Főpénztárnokká: Menczer Lipót;

II. alügyészszé: Beller István;

Központi járási szolgabíróvá: Filkovic Boldizsár; kik a hivatalos esküt nyomban letették.

Soron kívül tárgyalatott ezután Alsó-Fejér, Somogy és Szathmár vármegyék átirata a közigazgatás államosítása tárgyában.

Daniel László megyei főjegyző előadja az állandó választmány véleményét, mely tekintettel arra, hogy Torontál vármegye már az 1884 évben feliratot intézett a képviselőházhoz a közigazgatás államosítása mellett, a fenti átiratokat tudomásul venni javasolja. Rónay Alajos b. tag röviden az államosítás ellen szóllal fel s kéri a közgyűlést, hogy az átiratok felett egyszerűen napirendre térjen. Dr. Orsó Mátvás szónoki hévvel mondott beszédében az államosítás mellett érvel, annyival is inkább kötelessége ez, mert 1884-ben midőn Torontálvármegye az államosítást megsürgette, ő volt ez ügy előadója; az államosítás által a megyei önkormányzat nem megsemmisítettik, hanem megerősítettik, örömmel üdvözlö a törvényjavaslatot s indítványozza, hogy a közgyűlés a kormányelnöknek szavazzon bizalmat és köszönetet s a képviselőházhoz pártoló feliratot intézzen. (Élénk helyeslés.)

Vadász Zsigmond csak az esetben járul az államosításhoz, ha egyidejűleg a közigazgatási bíróság is megalakittatik.

Hadfy Döme hosszabb beszédben pártolja az államosítást; visszaemlékezik a hajdani megyére, majd a jelenlegi választási és kijelölési rendszerre tér át s azt élesen kritizálja, végül Orsó indítványához csatlakozik.

Rónay Jenő alispán az államosítás mellett foglalva állást, javasolja, hogy a feliratban kérelmeztessék, az államosítással egyidejűleg vagy mielőbb a fegyelmi eljárás, a szolgálati pragmatika és anyugdíjazás szabályozása, a községek rendezése, a közigazgatási bíróság felállítása és a megyei vagyon fölötti feltétlen rendelkezés fentartása is. (Zajos helyeslés.)

Hertelendy József főispán, visszapillantva a multba, előadja, hogy régente is a főtisztviselők kinevezettek s a nemesség, a „karok és rendek“ csak biráikat választották meg. Mióta a tisztviselői pálya életkérdéssé vált, a választási rendszer fentartása mellett nem lehetne kilátásunk komoly törekvésű és igazán képzett tisztikarra, mert a legképzettebb tisztviselő is ki van téve azon esélynek, hogy talán valamely párturalom állásából kibuktatja. Figyelmeztet

Francia- és Poroszországok nagyságára, kik nagyon sokat köszönhetnek közigazgatásuk államosításának s elfogadásra ajánlja Orsó indítványát Rónay Jenő módosításával. A felállással történt szavazásnál mintegy 300-an az államosítás mellett és egy (Rónay Alajos) ellene szavazott.

Sürgösségi indítvány folytán harmadsorban Kovách Ágoston kérvénye tárgyalatott, melyben a megyei bizottsági tagokat elvállalt kötelességeik pontosabb teljesítésére kéri figyelmeztetni. Kovách Ágoston indokolva kérvényét, végül indítványozza, hogy a bizottsági tagok a gyűlések szorgalmasabb látogatására avagy lemondásra szólíttassanak fel. Rónay Jenő válasza után a közgyűlés csak az indítvány első felét fogadta el.

Ugyancsak sürgősen tárgyalatott még Nagy-Kikinda község képv. testületének a község-házépítésre vonatkozó határozata az ellene beadott fellebbezés kapcsán, mely hosszabb vitát provokált s melyet a közgyűlés helybenhagyott azon módosítással, hogy amennyiben az államépítészeti hivatal az építési terven változtatásokat javasolna, a község ezeket figyelembe venni tartozik. A közgyűlés többi tárgyának elintézése az egész héten át tartott; a hozott határozatokat lapunk hivatalos mellékletén adjuk.

A torontálmegyei magyar közművelődési egyesület

f. hó 12-én d. u. 4 órakor tartotta ez évi közgyűlést a vármegye-ház főispáni kis termében Kovách Ágoston kir. tanácsos elnöke alatt. Az elnök mély sajnálatának adott kifejezést, hogy e nagy megye területére kiterjedő egyet közgyűlésén oly kevesen jelennek meg, minék okát a mai viszonyoknak tulajdonítja, melyek az élet minden ágában nagyra növesztették a részvétlenség fáját s végül kintartásra buzdítja a megjelentek kis csoportját.

A közgyűlésen 11 mondd tízenegy résztvevő volt jelen, a mi természetesen lehangolta a tükön parázsló lelkesedést. A multhoz képest ez is haladás, volt eset mikor csak kilenczen képezték a torontálmegyei kultur egyeslet közgyűlést, mert a kultúra nálunk már ugy is oly magas fokon áll, a magyarosodás oly mély gyökeret vert, hogy a magyar-kultúra melletti tüntetést a közművelődési egyeslet tagjai feleslegesnek tartják. Igaz, hogy a megyénkbeli közművelődési egyeslet máskor sem ad magáról életjelt, csak mikor közgyűlésez, — ez a közgyűlés pedig inkább hasonlít az agoniában szenvedő utolsó sóhajához, mint egy életerős társadalmi tényező beszámolójához; hallgat, mintha szegyenekznék, a helyett, hogy büszkén kiáltaná: polgárok, ide seregeltetek s támogassatok a kultúra terjesztésében!

A jövőben azonban talán másként lesz. Dr. Klein Mór, főrabbi indítványt tett, hogy a közművelődési egyeslet alapszabályainak 4 §-hoz képest irodalmi téren is működve felolvasásokat rendezzen, melyekre hirveesebb fővárosi vendégeket kérjen fel. Dr. Brájjer Lajos pedig a társas utoni tevékenységre figyelmeztette a közgyűlést, indítványozza, hogy a közgyűlés a jövőben a nemzeti ünnepek megüresését is mondja ki.

Az egyesletnek a lefolyt évbene működéséről Steinbach Antal kir. tanácsos, tanfelügyelő, az egyeslet igazgatója tett nagy-érdekű jelentést, melyet helyszüke miatt jövő számunkban közlünk.

A közgyűlés további folyamán felolvasatott a pénztári jelentés, mely szerint az egyeslet vagyona jelenleg 4841 frt 37 krt tesz ki takarékbetétben; a tagsági hátralékok 2494 frtra rugnak. — A könyvtár jelentése szerint a könyvtár 684 kötetből áll.

A megüresedett aligazgatói állásra dr. Kis Sándor kegyesrendű szerzetes s a helybeli főgymnasium kitűnő képzettségű tanára (kitől lapunk is többször közölt hazafias irányú költeményeket), — s a pénztárnoki állásra Rácz Jakab vármegyei gyámpénztárnok választottak meg egyhangulag. Az egyesület elhunyt pénztárnokának dr. Kollarits Mihálynak halála fölött a közgyűlés még fájdalmanak adott kifejezést.

Végül elhatározottak, hogy az egyesület a helybeli és vidéki tanintézetekben több jutalomkönyvet oszt ki a jeles tanulóknak. E célra a költségvetésbe 150 forintot vett fel. Kívánjuk, hogy a jövő évben még egyszer annyit fordíthasson e célra.

A „Délmagyarországi tanítóegylet” nagybecskereki fiókja

f. é. május hó 9-én tartotta rendes tavaszi gyűlését Ernesztháza községi iskolaépületében 44 egyleti tag és mintegy 20 vendég jelenlétében.

A gyűlés tárgyai voltak: 1. Elnöki megnyitó. 2. Gyakorlati számtani tanítás, előadó Thessling Mátyás ernesztházi tanító. 3. Az írás tanítás módja, előadó Gockler Lajos nagybecskereki tanító. 4. A 25 éves zenészet szakosztály, Hölzl Lőrincztől. 5. Elnöki, pénztári és könyvtárnoki beszámoló. 6. Tisztújítás. 7. A tagsági díjak beszedése. 8. Indítványok.

Az elnöki tisztet Eislér Mihály lázár-földnyug. tanító, fiókegyleti főnök, a jegyzői teendőt Szabó Sándor fiókegyleti titkár végezték.

Elnök rövid visszapiantást vet az egyesület működésére, miről constatálja, hogy a népnevelés terén jelentékeny eredményeket mutathat fel; ez eredményt a nagy gyűlés alkalmával kiadandó s az egyesület 25 éves működéséről érkező emlékkönyv lesz hivatalosan felsorolni. Felemlíti, hogy a jelenlegi kormány komolyan foglalkozik a tanítói nyugdíjtörvény revidálásával s így remélhető, hogy az elaggott tanítók sorsa javulni fog. Azután a megjelent egyleti tagokat és vendégeket szívélyesen üdvözölve az ülést megnyitotta.

Miután az újonnan jelentkezett egyleti tagok felvették s tudósítókul Rédl Ferenc és Dold István megválasztottak, következett a napirend első tárgya „Gyakorlati számtani tanítás” melyet Thessling adott elő s a gyűlés tudomásul vevén, neki fáradságáért köszönetet szavazott.

Második előadó Gockler Lajos „Az írástanítás módja” című tételét érdekesen adta elő, mely élénk eszmecserét idézett elő. Többek hozzászólása után a nagy gonddal kidolgozott érdekes előadásért a gyűlés jegyzőkönyvi köszönetet szavazott az előadónak.

Harmadik előadás: „A 25 éves zenészet szakosztály” Hölzl Lőrincztől. Minthogy az agg Hölzl bácsi gyengélkedése miatt személyesen nem jelenhetett meg, Gockler Lajos adta elő értekezését s a gyűlés elhatározta, hogy a főegyletnek átír, miszerint a zenészet szakosztályt Hölzl javaslatára szervezze. Az érdekes értekezést a közgyűlés köszönettel fogadta.

Az elnöki és kimerítő könyvtári jelentés köszönettel tudomásul vétetett. A pénztárnok a megjelenésben akadályozva levén Viskocsill Lajos, Kaufmann István és Pinkert urak kérték fel, a pénztár megvizsgálására és a főnökséghez beterjesztendő jelentéstételre. Elnök bejelenti, hogy a pénztár újabb időben kedvező eredményt mutathat fel, mivel a hátralékos tagsági díjak befizettetnek, mit a gyűlés örvendetes tudomásul vett.

Az egyleti könyvtár gyarapítására 10 ft szavaztatott meg s a könyvek kijelölésére Bányai Jakab, Gockler Lajos és a könyvtárnok küldettek ki.

A tisztújítás következőképp ejtetett meg:
1. Elnök: Eislér Mihály.
2. Alelnök: Novoszell János.
3. Titkár: Gockler Lajos.

4. Jegyző: Dold István.
5. Pénztárnok: Neidenbach J.
6. Könyvtárnok: Váry Mihály.
A pénztárnok távollétében a tagsági díjakat Szabó Sándor szedte be.
Több tárgy hiányában elnök az ülést d. u. 2 órakor berekesztette.

Következett a község vendéglőjében rendezett diszebed, melylyel mindenki meg volt elégedve, mert jó ételek és italokról bőven volt gondoskodva. A közebedeknél szokásos felköszöntők természetesen itt sem maradtak el. Este, az ott maradtak résztvettek a Czappán tűzoltó főparancsnok által rendezett táncestélyen, mely fényesen sikerült. A táncvizsgálat megelőzőleg iskolagyermek „Utazás a föld körül” című Eislér Mihály által írt párbeszédet adták elő szép sikerrel.

Nem hagyhatjuk megemlítés nélkül, hogy az ernesztházi collegák s velők a helyi bizottság fáradságos munkájának a törekvésben, hogy községükben mindenki jól érezze magát s mondhatjuk, hogy feladatukat dicséretreméltóan oldották meg, a miért fogadják mindnyájunk köszönetét.

Atudósító.

HIREK.

Lapunk mai száma a pünkösdi ünnepek miatt kivételesen ma szombaton jelenik meg.

Kinevezés. Hertelendy József m. főispánja Karattur Arthurt, társaságunk egyik kedvelt tagját közleg. fogalmazó gyakornokká nevezte ki s a központba osztotta be.

Axmann János pancsovai járási h. állatorvos az állatorvosi tisztvi vizsgát letéve, állásában megyénk főispánja által véglegesítettett.

Eljegyzés. Szávicz Szilárd karlovai községi segédjegyző, mult vasárnap jegyet váltott N. Kikindán Báthory Lujza kisasszonnyal, Báthory Gusztáv mérnök kedves leányával.

Orvosaink a trachoma cursuson. F. hó 10-én nyitotta meg Dr. Feuer Nathaniel a közegészségügyi bizottság felügyelője a második trachoma cursust Szegeden a közkórház egy termében, melyet e célra rendeztek be. E cursusra már a mult évben el kellett volna menniök a torontáli járási orvosoknak, de azok tavaly tiltakoztak ellene, e differenciák azonban idén kiegyenlítették. A cursus f. hó 10-23-ig tart. Részt vesznek Torontálmegyéből: Dr. Valovics Gyula nagy kikindai; Dr. Frankl Adolf esenei; Dr. Fehér Bernát török-kanizsai; Tószögi Aladár t-becsei; Strosz Jenő szombolyai; Petrovics János párdányi; Tauzig Izidor módosi; Müller Adolf bánlaki; Pap Nándor pancsovai s Tolveth Rezső alibunári, járási orvosok.

Egy ember 40 alakban. B. Polgár Gyula az európai continensen eddig egyedüli „imitátor”, ki a budapesti népszínház, valamint az ország nagyobb színpadjain, ugyszintén Bécsben a „Theater an der Wien” színházban is mint elsőrendű jellemkomikus működött, ma szombaton és pünkösdhétfőn a helyb. casinokertben magán színi-előadást rendez, mely alkalommal színre kerül: „A nemzetközi jellemkomikus.” Vigmagánszínmű 3 szakaszban, opera-részek, különféle dal, mulattató couplettek és exotikus zenerészekkel. I. szakasz: A színpadi előadás. Mimika. Nyelv és annak dialektusai. A zene. II. szakasz: A különféle jellemek, nemzetiség szerint. III. szakasz: A színpadi gyors alakítás, teljes színezéssel (Maskirung). A darabban előforduló alakok: 1. Egy fodrász segéd 2. Romeo a lyriai szerelmes. 3. Egy drámai hős. 4. Az intrikus. 5. Egy ájtatos. 6. A fősvény. 7. A börzealkusz. 8. Egy korhely. 9. Egy tönkrejutott. 10. A bécsi politikus. 11. A budapesti bankár. 12. A württembergi őrnagy. 13. Egy lengyel zsidó. 14. Fűredi, 15. Verdi, 16.

Offenbach, 17. Strausz, 18. Suppé, 19. Erkel, 20. Metra, 21. Wagner és 22. Polgár Gy. zeneszerzők utánzata. 23. Egy bécsi cipész. 24. Egy velencei troubadour. 25. Egy francia szatócs. 26. A tót ujonc. 27. Az angol matróz. 28. A zsidó kocsis. 29. A kezdő táncos. 30. Egy asztalos. 31. Az uri szabó. 32. A nyugalmazott katona. 33. Egy budapesti svihák. 34. I. Napoleon. 35. Bismark herceg. 36. I. Vilmos német császár. 37. Petőfi Sándor. 38. Gr. Bathányi Lajos. 39. Bem tábornok. 40. A legnagyobb hazafi. Elősorolt alakokat imitálja és a darabban előforduló számtalan dialektusban, valamint magyar, német, angol, francia, tót, olasz és zsidó énekrészeket, coupletetteket, minden egyes alaknak megfelelő, eredeti nyelvben éneklő: B. Polgár Gyula. Ez előadások eddig mindenütt s legutóbb Szegeden és N.-Szt.-Miklóson is nagy feltűnést keltettek. — mi is különösen felhívjuk reá közönségünk figyelmét.

Torontáli pavillon a temesvári kiállításon. A torontálmegyei gazdasági egyesület pavillonján serényen folyik a munka. A kiállítási csarnokot, mely Klein temesvári ottani állami reáliskolai tanár terve után készül egyike lesz a kiállítás legimpozánsabb épületeinek. A napokban megsejmelte Csekonics Endre gróf, a gazdasági egyesület elnöke is. Mint értesülünk jövő hó elejére a csarnok elkészül, akkor aztán a belső berendezéshez fognak, a mely munkálatokat az egyesület titkára, Bartók Géza felügyelete alatt fog eszközölni.

Sáskairtas. Megyénkben a sáskák irtása idén is teljes erővel fog megindulni. Kazy József minisiteri titkár, a kit a földmívelési minisiter az időközben Fehérmegye főispánjává kinevezett báró Fláth Miklós helyébe a sáskairtasok vezetésére minisiteri biztossá kinevezett, már mindenütt megtette a helyszínen a szükséges intézkedéseket s az állami rovarvadász állomás szakértő közreműködésével már előre szervezte az irtási munkálatok tervszerű végrehajtását. Az irtáshoz szükséges cziprusi sövények, hajtóeszközök és egyéb szerelvények, valamint a kellő számú gyakorlott vezető és munkásszemélyzet már mind készenlétben vannak, úgy hogy mihelyt a veszélyeztetett vidékekről a legelső hír érkezik, hogy a sáskák a földbe rakott petékből kelni kezdenek, az irtás teljes erővel azonnal kezdetét fogja vehetni. A sáskairtas sulypontja ez idén megyénkbe fog esni, a hol az irtást 700 állandó munkás élén az államtani rovarvadász állomás főnöke Horváth Géza személyesen fogja vezényelni.

A nagybecskereki k. főgymnasium gyakorló iskolája f. 1891. évi május hó 18-án d. e. 10 órakor tartja évzáró ünnepét a főgymnasium épületében. Műsor. 1. Az ünnepet megnyitja a főgymnasium igazgatója. — 2. Szózat; előadja a főgymn. énekkara. — 3. Gróf Szécsényi István; írta és olvassa Konecsny József VIII. o. t. — 4. Szécsényi emlékezete; Arany János költeménye; szavalja Keresztes György VIII. o. t. 5. — Magyar népdalok; előadják: Kupuszárovi Jenő VI., Hoffenreich Sándor V. és Geisz Antal VII. o. tanulók. — 6. A magyar népdalról; írta és felolvassa Sik Lajos VIII. o. t. — 7. A magyar ifjúsághoz; Dr. Kis Sándor költeménye; szavalja Muth Gáspár VI. o. t. — 8. Óziganynök dala a Traviata operából; elődja a főgymn. énekkara. — 9. Birálat; írta és olvassa Papik István VIII. o. t. — 10. Allatirodalom; Tóth Kálmán költeménye; szavalja Handler Lázár VIII. o. t. — 11. Jelentés a gyakorlóiskola évi működéséről. — 12. Rakóczi-induló; előadja a főgymn. ének- és zenekara. — A tanuló-ifjúság ez ünnepére a t. szülőket s a nevelés-tanítás ügyének barátait tisztelettel meghívja a főgymn. igazgatóság.

Bocsáron a postával egyesített távirtdarabot szolgáltatással megnyitott.

A nagyikindai kerületi alap beszüntetése tárgyában a napokban érkezett le a belügy-minister leirata. A folyó évi február hóban tartott megyei közgyűlés ugyanis a nagyikindai kerületi alap beszüntetését mondta ki, azzal, hogy a fennálló terhek és valószínű értékleírások figyelembe vételével az alapnak még fennmaradó mintegy 63.690 frtnyi vagyona a nagyikindai gymnasium és kórház alapok közt osztassék fel. A fentjelzett ministeri leirat a közgy. határozatot oly módosítással hagyja jóvá, hogy a kórház építés céljaira 32.000 frt fordítassék, a gymnasium részére pedig egyelőre a 32.000 frtnak 5 százalékos kamatai szolgáltatassanak ki. Egyszersmind felhívja a megye közönségét, hogy az alap künnlevő hátralékainak behajtása iránt erősen intezkedjék a végből, hogy az alap vagyónának tényleges felosztása mielőbb foganatosíthatassék; nemkülönben arra is figyelmezteti a vármegye közönségét, hogy a kerületi alaptól további kölcsönök nyújtását teljesen szüntesse be.

A Béga és Temes szabályozása, valamint a vele kapcsolatos kisebb folyók rendezésének kérdését f. hó 11-én kezdte tárgyalni Budapest Bethlen András gróf földművelésügyi miniszter elnöklése alatt a vizügyi műszaki tanács. A tanácskozás alapját az országos vízépítészeti hivatal nagy terjedelmű, a legkisebb részletekre is kiterjedő előterjesztései képezték. A földművelésügyi miniszteriumnak e munkálata a következő részletekre terjed ki: 1. Földtani viszonyok (a keleti hegyvidék, a nyugati lapály). 2. A vízfolyások rendszerei és a vízvezető medrek. 3. A vízgyűjtők csapadékvizszojyai és árvizeket képező vízhozományai. 4. A szabályozások által teremtett helyzet (az O Béga-Beregszó csatorna, a Béga fa-uzató és hajózó csatorna, a Temes folyó Kustélytól Bótosig, a Temesina, a Béga árapasztó csatornája, a Sargány patak, a Poganis, a Lauka-Birda, a Berzava-csatorna, a Terézia csatorna, a Moravicza-Rojga-csatorna, a Versecz-paulisi és vele kapcsolatos csatornák) 5. A javasolt szabályozási rendszer. 6. A tervezett ármentesítés ismertetése. 7. A javasolt terv és az ennek alapján szükséges munkák leírása (az O Béga-Beregszó csatorna kiegészítése, a Béga hajózó csatorna rendezése, a Temes folyó medrének rendezése, a Temes folyó Saág-Bótos közötti töltéseinek kiegészítése, a Temes és Béga egyesített árvízének fölfogására szolgáló közös raktározás berendezésére, a Temesina csatorna medrének és vízfölgő területének rendezése, az egyesített Lauka Birda csatorna építése, a Berzava szabályozása és árvizeinek időszakos fölfogására szolgáló raktárterület berendezése, az alibunári vizek levezetése és a versecz-paulisi csatorna kiegészítése, az elkülönítő töltések építése és az állandó belvízlevezetés rendezése, különleges munkák és felszerelések, a tervezett munkák végrehajtása). E kimérítő munkához művészi kivitelű színes rajzok és térképek vannak mellékelve. A kormány előterjesztésében föl van karolva minden egyes alternatíva, nevezetesen az árvizeknek a Béga csatornán való levezetése mint első, a karasi nagy csatornán való levezetés mint második, a töltések emelése mint harmadik és végre a megfelelő raktárak berendezése mint a negyedik alternatíva. Beható, különösen műszaki szempontból nagy érdekű, minden egyes részletre kiterjedő megvitatás után, egyhangulag mondta ki a műszaki tanács, egyhangulag mondta ki a Béga-Temes víz-szerkezetnél Magyarországon először lesz nagyban alkalmazandó a raktározási rendszer, mert az a helyzetnek legmegfelelőbb, azonkívül leggazdaságosabb is és mert annak keresztülvitele után az egész vidék bizton számíthat teljes ármentesítésre. Utaltak arra is, hogy a raktározás még akkor is keresztülviendő, ha nem is oly kombinatív mesterséges módon, mint a hogy a miniszterium tervezi, ha esetleg a raktárakra szükséges területek megfelelő áron — a költségvetésben holdanként átlag 200 forint

megváltási ár van fölvéve — be nem volna szereshetők és az illető körülbelül 30,000 hold terület szabad árternek nyilváníthatnák, minthogy a törvény megengedi egyes területeknek a ármentesítésből való kirekesztését. Az összes munkálatok 6 év után lennének befejezhetők s időközben is megvalósíthatók, a legsürgösebb védelmi munkálatok védelmül, esetleg előbb beálló árvizek ellen. Mint értesülünk Bethlen András gróf földművelésügyi miniszter a Temes és Bégaszabályozása ügyében e hó végén szemleutat tesz Délmagyarországon.

Uj lap Nagy-Becskereken. Városunkban új lap indult meg, még pedig szerb nyelven. A lap „Kolo“ czim alatt Gresics Szvetozár szerkesztésében s a Gresics J. féle könyvkiadóhivatalban jelenik meg. Első száma f. hó 2-án látott napvilágot.

Majális. A nagybecskereki kereskedő ifjak egylete f. hó 24-én vasárnap, erdei mulatságot rendez, melyre meghívók nem küldetnek szét. Belépti díj személyenként 50 kr. A régi gőzmalomnál, a nagy hid közelében délutáni 3 órakor egy hajó fog a közönség rendelkezésére állani, 20 kr. v. teldij mellett. Visszatérés a hajón fáklia világításnál 11 órakor. A mulatság kezdete 4 órakor. Czukrázdáról, jó étkekről és italokról gondoskodva lesz.

Öngyilkosság. Müller Lázár gyertyamosi jómódu kereskedő a napokban élesre fent késsel elmetezte torkát. A halál rögtön beállt a gyors vérzésre. Az öngyilkosság oka ismeretlen. Mondják, hogy Müllernek gyakran örülési rohamai voltak.

Egy szerető, a ki öl. Jánosföld község határában f. hó 9-én reggeli 8 órakor a munkások egy dülő út melletti vízlevezető árokban ismeretlen női hullára akadtak, melyen az erőszakos halál nyomai látszóttak. A nő nyaka birkaölés módjára ketté volt metszve s a hulla mellett egy véres szerbbieska találtatott. Ez eset az előjáróságnak bejelentetvén, utóbbi által nyomban a párdányi főszolgabíróságnak tudtára adatott. Her-teleny Imre főszolgabíró, daczára annak, hogy beteg volt, a körorvossal azonnal a helyszínen megjelent s páratlan buzgósággal igyekezett a gyilkosság okait s a tettest kinyomozni. A nő ruhájáról itélve paraszt nő volt s mintegy 25 éves. A főszolgabíró a hullát azonnal lefényképeztette és járásabeli s a szomszéd járási szerb és román községek előjáróit bekérte, az azonosság netáni megállapíthatása céljából. Ez eljárásnak sikere is volt, mert a hulla Gyűlvezán Helén román kécsai lakónő személyében, ki néhány nappal előbb Fény községben tartózkodott, felismertette. Ennek alapján Farkas párdányi csendőrsparancsnok nyomban Kécsára indult, hol a tettest e hó 10-én künn a mezőn, gazdálkodás közben Petrin Nikola személyében elfogta. A 22 éves gyilkos beismerte tettét és nyugodt lélekkel mesélte el, hogy Helena, ki neki egy év óta szeretője volt, elakarta őt hagyni, hogy egy gazdagabb legényt boldogítsa a szerelmével. Ott künn az árokszélen ebéd közben adta tudtára e szándékát, mire ő annyira elkeseredett, hogy végig metszette torkát a bicskájával. „Ha az enyém nem lehetett, másé se lehessen!“ — A gyilkos átadatott a bíróságnak.

Uj zenemű. Táborosky Nándor nemzeti zeneműkereskedésében Budapest váci utca 30 ik szám alatt megjelent: „Ocillets Pougés“ (Piros szegfü) Va se szerző Kövér Miklós. Ezen keringő felül minden most létező új keringőket úgy kiállításban mint dallamosságban. A közönségnek pedig a legkedveltebb darabja. Ára 1 frt 50 kr.

Hivatalos jelentés f. é. április hóban Nagy-Becskerek városában észlelt közegészségügyi viszonyokról. Városunk lakosságának

száma az 1891. évi népszámlálás szerint körülbelül 22.000. Az összes elhaltak száma 59 a következő halálokkal: ronesoló toroklob 1, veleszületett gyengeség 6, ráng-görcs 5, gyermekaszály 1, tüdőlob 2, tüdőgümökör 12, mellhártyalob 1, szerviszióvaj 4, bélhurut 7, hashártyalob 1, agyverömleny 1, aggkor 6, erőszakos halál 2, hörghurut 2, görvénykor 2, agyburoklob 3, gerinczagylob 1, epekő 1, vízbefuladt 1. — Születés ápril hóban 74 jelentetett be. — Egészségügyi viszonyok: Az egészségügyi viszonyok a jelentés hónapban igen kedvezők voltak: csak az influenza lépett fel nagyobb számban, de enyhe lefolyású volt. N. Becskerek, 1891. évi május hó 10-én. Dr. Haidegger Lajos, városi főorvos.

Ajánlkozás. Theodorovits Kázmér 18 éves czukrász, ki 5 évig volt szolgálatban s most családi ügyei folytán városunkba költözött, ez uton keres foglalkozást június 1-től fogva.

Sok évi meggyűlés. Emésztési gyengeségeknél és étvágyhiánynál, általában minden gyomorbetegségnél, a valódi „Moll-féle seidlitzporok“ bizonyultak legsikeresebbeknek a többi szerek fölött mint gyomorerősítők és vértisztítók. Egy doboz ára 1 forint. Szétküldésnaponta utánvétellel Moll A. gyógyszerész s es és kir. udv. szállító által. Bécs, I. Tuchlauben 9. A vidéki gyógyszerárakban határozottan Moll-féle készítmény kérendő az ő gyári jelvényével és aláírásával.

Törvényszéki csarnok.

A nbecskereki kir. törvényszék végtárgyalásainak sorrendje. Május 20-án: Beer Adolf, lopás miatt. Toth Csala József, lopás miatt. Martinov Jelta, súlyos testi sértés miatt. — Május 23-án: Leb József és társa, halált okozott súlyos testi sértés miatt.

Kinevezés. Ő Felsége a király a m. kir. igazságügyminiszter előterjesztése folytán Dr. Horváth Ferencz nkikindai kir. törvényszéki elnököt, a budapesti kir. ítélőtáblához bíróvá nevezte ki.

Egy uzsorás. Nagy bajban volt a dus per-centre dolgozó Fischer Mózes nagyikindai lakos. A jambor férfiut hálátlan adósai. Belenzin Milos, Argyelan Milos, Lorenzki Milán, Steranov Pera, Szücs Kozma megszorították és megizzasztották azzal a váddal, hogy száznál is több percentre dolgozott velök, volt egy szolgálója Misiti Mila, ez is rutul árulkodott ellen, hogy ő is többször írta alá azokat a nagypercentes adósságleveleket mint tanu. A vád szerint Fischer Mózes szedett 10 frt után havi 1 frtot, 50 frt után 3-4 frtot és 10-15 frtos tartozások olyan hirtelen megnöttek 50-60 frtra, hogy csupa büvészet volt. A nagybecskereki törvényszék azonban nem látta beigazoltnak a vádat. A vádlott határozottan tagadta az uzsorát. A panaszosok meg határozatlanul vallottak. A törvényszék fölmentő ítéletet hozott. A szegedi kir. tábla tegnap helybenhagyta ez első bíróság ítéletét.

GAZDASÁG.

Babonák a konyharól.

A konyha kiváló szerepe az emberek életében magával hozta azt, hogy annak csaknem minden részéhez regék, szokások és babonák csatlakoztak. Ezek nagy számából akarunk néhányat felemlíteni. A legfontosabb a konyhában a tűzhely, melyet már a régi korban házi oltárnak, szent és varázsló helynek tekintettek, melynek ereje a vele összeköttetésben álló üstre, fazekakra, szénfogókra, sőt a hamura is kiterjedt. A tűzhely mellett volt régi időben a legtiszteltebb üőhely. Az új asszonynak és az új szakácsnőnek, midőn legelőször jöttek a házba, háromszor kellett a tűzhelyt megkerülniök s egyuttal benézni a kéménybe is. A kéményen keresztül hozza Mikulás az ajándékokat, de egyuttal itt járkálnak

be és ki a boszorkányok is. A tüzhelyen levő tűz is különös tiszteletben részesült mindenütt: a ki bele mer köpni, annak száját kelések lepik el. A főzőedényhez varázserő kapezolódik. Ha éjjel nem fedik be, senki sem alhatik a házban. Ha felfordítják, midőn a csirkéknek ki kellene kelni, azok megfulnak. Ha a völgyény érkezésekor lovai lábai elé új agyagfazekat dobnak, a házasság szerencsés lesz. Vajköpülésnél a szénfogót kell az edény alá tenni, hogy jó legyen. A szénseprűn lovagolnak a boszorkányok a Gellérthegyre, sőt ha azt az ablakon kidobjuk is, forgószél támad. Ha két seprűt keresztbe teszünk vagy megfordítva állítunk az ajtó elé, a boszorkányok nem jöhetnek be. Némely vidékeken a seprűt villámhárítóként alkalmazzák.

Az evőeszközök közül a kés, villa és kanál a legemlegettebbek a babonában, de a többieknek, még a fogpiszkálónak is, van sajátos jelentése. Veszélyes a kanál. A ki idegen kanállal eszik, háromszor fuvjon bele evés előtt, hogy meg ne ártsa. Ki evés közben elejti kanalát, ugyanabban az évben meghal. A villa olyanforma szerepet játszik, mint a szénfogó. A kés is sokat jelent. Ha élével áll felfelé, veszekedés lesz, de ugyanaz kényszeríti a boszorkányokat, hogy valódi alakjukban mutakozzanak. Késsel nem szabad italt megkeverni, mert gyomorfájás lesz belőle. A kinek kést adunk, annak szeretetét és barátságát elveszítjük. Kanalat, kést és villát nem szabad esküvőnél ajándékozni, mert a házasság szerencsétlen lesz. A fogpiszkáló legjobb oly fából, melyet villám sújtott, fűszálakból azonban nem szabad fogpiszkálót készíteni, mert abba elbujhat az ördög.

Mivel a konyhában készül az étel és ital, természetes, hogy ezekre is átszarmazik a babonás jelentőség. Mindenekfelett a kenyeret szokták isten adományának tekinteni. Midőn új lakásba hurczolkodnak, legelőször viszik a kenyeret, hogy áldást hozzon. A kenyér megvédelmezi a boszorkányok ellen, ezért tesznek a bölesőbe kenyérdarabot és a zsebben is hordanak. Tréfálni a kenyérral nem szabad; ki azzal dobálózik, nem jut a mennyországba; ki lábaival tiporja, éhezni fog. Ha az uton találunk kenyeret, fel kell venni és félretenni valami köre. Ha kocsis megy át kenyeren, oly hangosan sikolt fel az, hogy az ember siket lesz tőle. A kenyér ereje átmegy a kenyeres kosárra is, s ezért a vihar és jégeső ellen elegendő egy kenyeres-kosarat szabadba tenni. Vajat nem szabad sokat enni, mert különben felfúvja a tehene. Virágvasárnap jó hosszú hurkát enni, hogy a len is hosszúra nyuljon. A tojásnak szintén sokféle jelentősége van; jelképe a termékenységnek, védőszer a varázslat ellen, még a villámesapást is elhárítja. Borsót karácsonytól vizkeresztig a németnek nem szabad ennie, mert ez Donar pogányisten kedvenceidele, ki ekkor jár körül a világban. De annál jobb lenesét és köleskását enni, hogy a következő évben sok pénze legyen az illetőnek (a lenese ugyanis hasonlít az apró pénzhez, a köleskása pedig arany színű). A hal evése is előmozdítja a gazdagságot, mivel a pikkelyek hasonlítanak a pénzhez. Mivel továbbá a hal az ősi idők óta szent elembe él, maga is varázserője lesz, ünnepnapokon eszik; az álomban a nagy hal pénzt, a kicsiny pedig boszúságot jelent. Ha a burgonya szépen virít, szerencsetlenséget jelent, ha a fazék felborításakor valami beumarad, látogató vendég lesz. Széttört nyers burgonyával meg lehet szüntetni a szeplőt. A gombóc ősi időktől fogva ünnepi eledel volt, s ezért sok jelentősége van. Tamás nevéstéjén (decz. 21) a szerencseszámot lehet általa kitudni a sorsolásnál, ha mindenikbe egy számat tesznek; a mely gombóc a főzésnél legelőször emelkedik fel, abban van a nyerő szám. A tej is varázserője. Egészen fekete tehenet teje láthatatlanná tesz. A láz elűzése végett tejet kell adni a kutyának és így szólani: „Legyél te beteg, és én egészséges.” A villám által keletkezett tüzet is kioltja (valóban a tejből kifejlődő szénsav még a petrolcum- és szeszlangot is könnyen eloltja).

A ki sok sárga répát eszik, pénzt vagy piros arcot kap. Ez gyógyítja meg a sárgaságot. Ki sok levest eszik, különösen ritkást, sokáig él; a leves különben is alkalmas a rossz férjeket megszelídíteni.

Néha az ételmaradékoknak is van jelentősége. Ha minden étel elfogy, jó idő lesz. Karácsony estéjén azonban mindenből meg kell hagyni valamit, hogy a jövő évben ne legyen hiány az eledelben. Az ételmaradékokból jó a gyümölcsfák alján áldozatul önteni, hogy jó termésük legyen.

Nevezetes tulajdonságai vannak a sónak is. Karácsony estéjén és Szilveszter estén 12 dióhéjat töltenek meg sóval a 12 hónapnak megfelelően. A melyik dióhéjban éjfélkor legnedvesebb a só, az lesz a legnedvesebb hónap. A só megvéd a boszorkányságot ellen, különösen, ha meg van szentelve. Ha feldöntik, veszekedés lesz, lakodalomnál pedig szerencsétlen házasság. Minden egyes önhibájából kiöntött sószemért egy napig kell várakoznia az embernek a mennyország kapuja előtt. Ha a szakácsnő elsózza a levest, szerelmes; szórakozottságában annyira elfeledkezik a só iránt tartozó tiszteletéről, hogy azt elpredálja. Ha jó erős ecetet akarunk kapni, három gonosz asszony nevét kell a keverékbe dobnunk.

Az evésről és ivásról általában még sok babonát lehet feljegyeznünk. Tizenhárom ember ne üljön egyszerre az asztalnál, különben egy még abban az évben meghal, három és tizenegy személy is veszélyes. Félig kiürített poharat nem kell teletölteni, mert az ivó köszvényt kap. Holdfénynél inni veszélyes stb.

KÜLÖNFÉLÉK.

Száz forint jutalom. Miután a visszaélések a Zacherlin-féle védjeggyel még mindig meg nem szűnnek, Zacherl J. czég Bécsben szükegesnek találja, mindenhol közhírré tenni, hogy ő illetően visszaélések meggátolása végett 100 frtot fizet mindenkinek, aki olyan feljelentést tud adni, melynek alapján a czég a visszaélőt a bíróság elé vonhatja és mint védjegyesorbitót vádolhatja. Zacherlint nem szabad közönséges féreporokkal felcserélni, mert Zacherl egy egészen sajátos különlegesség, mely sehol és soha másképpen nem létezik, mint lepecsételt üvegekben Zacherl J. név és védjeggyel ellátva. A ki tehát Zacherlnt kér és tán valami port papír- vagy skatulyacsomagolásban kap, az avval bizonyosan mindenkor meg van csalatva. (138)

Bőr-puhítás. Levegőnek és esőnek gyakran kitett bőrűk, nevezetesen a csizmák, rendszeren nagyon megkeményednek és törnek. Ez azért van, mert cseranyaguk nagy részét elvesztették. Ezt tehát, hogy ne törjenek, pótolni kell. E célból cserhajat főzünk a csizmákat beleáztatjuk; megszáradás előtt pedig riczinusolajjal kenjük be. A riczinusolaj különben is nagyon ajánlható nedves csizma bekenésére és puhítására.

Körtéfalgetek. A japánok, kínaiak tudvalegőleg nagyon ügyes kertészek, mind a talaj leleményes felhasználásában mind pedig a természetben és kertek rendezésében Japánban különösen nagyra értékelt a körtéfalgetek. Körtéfalgeteket a városok és falvak körül mindenütt lehet látni, s a vasutak mentét is körtéfalakkal szegélyezik, a mi nemcsak hasznos, de szép is, az idegent pedig meglepi, mert e körtéfalak szokatlan alakúak. Japánban hosszú águ körtéfalak vannak elterjedve, s az ágakat a japánok metszés által még hosszabbra növelik, aztán egy ölnyi magasságban állványokat, valóságos rácsot készítenek minden fa körül s erre kötözik fel az ágakat, melyek bőven teremnek. A fa alatt szabad a hely, de azt is felhasználják oly növények számára, melyek szeretik az árnyéket. A körte nemcsak mint izes gyümölcs és aszalvány kellendő a japánoknál, hanem édes szörpöt és port is sajtolnak belőle.

Szesztartók megvédése a rozsdá ellen. Erre a célra egy cementszálból készült máz a legjobb sikerrel alkalmazható. Az ezen célra szánt cementszál a legjobb minőségűnek kell lennie. A bemázolás következőkét történik: először szappannal és szódával jól megtisztítandó a szesztartó, s ezután vízzel jól ki kell azt öblíteni. Ekkor ritkára kevert cementszálból készített és ecsettel bemázoljuk az edény falazatát. Ezt követi a cementszál lassu kiszáritása. 24-48 óra eltelte után a bemázolás valamivel sűrűbb cementszál anyaggal ismétlendő. Ha valamely szesztartó akármi okból rozsdát kapott, akkor nem ajánlható eléggé azily cementszál.

A vas forrasztása hideg állapotban. A vasdarabok melyeket tüzesíteni nem szabad, olyképp forrasztandó, hogy az összekötendő felületeket a következőképp előállított ragasztóval vonjuk be: 6 sulyrész kén, 6 sulyrész olomfőhé és egy sulyrész kén-savban feloldott borax. Bekenés után az összeragasztandó két vasdarabot erősen összerépreljük. Ezen művelet 5-6 napig tart, mely idő eltelte után a két vasdarab oly erősen tapad, hogy kalapáccsal sem üthető szét.

Felelős szerkesztő: Lauka Gusztáv.
Főmunkatárs: Kp. Kovács László.

VASUTÜGYEK.

Menetrend a Nagy-Kikinda—nbecskereki vasútvonalon.
Érvényes 1890 okt. 1-től.

Nagy-Kikinda—Nagy-Becskek.	3011.sz. 3001.sz.	
	vegy. v. szem.-v. I., II., III. osztály.	
Budapest ind.	7.00	7.45
Temesvár "	10.00	11.30
Nagy-Kikinda "	3.45	3.20
Karlova "	4.48	4.01
Beodra "	5.05	4.13
Török-Becse—Aracs "	6.08	4.52
Kumán "	6.38	5.12
Melencze "	7.08	5.29
Ellemér "	7.36	5.48
Nagy-Becskek. ér.	8.00	6.05

Nagy-Becskek—Nagy-Kikinda.	3002.sz. 3012.sz.	
	szem.-v. vegy. v. I., II., III. osztály.	
Nagy-Becskek ind.	6.30	6.30
Ellemér "	6.43	6.58
Melencze "	7.07	7.20
Kumán "	7.23	7.54
Török-Becse—Aracs "	7.48	8.42
Beodra "	8.23	9.33
Karlova "	8.35	9.52
Nagy-Kikinda ér.	9.19	10.51
Temesvár "	4.34	4.55
Budapest "	8.30	7.10

Menetrend a Torontáli helyi érdekű vasutak vonalain.

Nagy-Becskek—Párdány.	3111.sz. 3121.sz.	
	vegyes v. II., III. o.	
Nagy-Becskek (Nk-Nb. vasp.) ind.	8.15	—
Nagy-Becskek (Bégapart) "	8.29	4.57
Lázárföld. "	9.06	5.10
Szárcsa "	9.37	6.20
Szécsány. ér.	9.52	6.38
Szécsány. ind.	10.05	6.54
Módos. "	10.30	7.29
Fény. "	10.42	7.41
Párdány. ér.	10.54	8.00

Párdány—Nagy-Becskek.	3122.sz. 3112.sz.	
	vegyes v. II., III. o.	
Párdány ind.	6.17	3.35
Fény. "	6.35	3.48
Módos. "	7.00	4.01
Szécsány. ér.	7.31	4.24
Szécsány. ind.	7.51	4.40
Szárcsa. "	8.17	4.57
Lázárföld. "	9.02	5.35
Nagy-Becskek (Bégapart) "	9.43	6.10
Nagy-Becskek (Nk-Nb. vasp.) ér.	—	6.14

Szécsány—Nagy-Margita.	3211.sz. 3221.sz.	
	vegyes v. II., III. o.	
Szécsány ind.	10.00	6.45
Bóka. "	10.16	7.05
Kanak—Ó-Lécz. "	10.37	7.35
Barárháza. "	10.48	7.47
Szécsénfalva—Ráros—Istvánvölgy. "	10.04	8.06
Györgyháza. "	11.17	8.25
Zichyfalva. "	11.32	8.51
Nagy-Margita. ér.	11.42	9.03

Nagy-Margita—Szécsány.	3212.sz. 3214.sz.	
	vegyes v. II., III. o.	
Nagy-Margita ind.	5.10	2.50
Zichyfalva. "	5.33	3.02
Györgyháza. "	5.57	3.17
Szécsénfalva—Ráros—Istvánvölgy. "	6.19	3.33
Barárháza. "	6.30	3.43
Kanak—Ó-Lécz. "	6.49	3.58
Bóka. "	7.18	4.16
Szécsány. ér.	7.36	4.30

Az aláhuzott számok az éjjeli órákat, azaz este 6 órától reggeli 6 óráig, jelentik.

Szabadalmazott osztrák-magyar államvasut-társaság.

(Közvetlen menetjegyek kiadása a cseh fürdőhelyekre és vissza.) — A kezdődő fürdőévad alkalmából arra figyelmeztetjük, hogy Budapest államvasut-társaság pályaudvaráról Marchegg—Bécs—Prága illetve Gänserndorf Prágán át való utazásra úgy mint eddig továbbra is közvetlen menet- és térti jegyek kiadatnak, melyek 90 napi érvénynyel bírnak és 25 kg. podgyászszabadsúly továbbítására valamint az utazásnak Bécsben, Brünben és Prágában való megszakítására is jogosítanak.

Ezen jegyek árai a következők:

Budapest (o. m. á. t-ről) Carlsbadba, Égerbe vagy Franzensbadba és vissza
I. osztály 61.60 frt.
II. osztály 44.20 frt.

Marienbadba való utazásra Marchegg—Bécs államvasut vagy éjszakai pályaudvar, Bécs Ferencz József vasut Pilsenen át szinte közvetlen menet- és tértijegyek kiadatnak, melyek 60 napi érvényességgel bírnak és Budapesttől Bécsig 25 kg. podgyász szabadsúly igénybe vételére jogosítanak.

Ezen jegyek árai a következők:

I. osztály 57.90 frt.
II. osztály 41.20 frt.

Bécs államvasut vagy éjszakai pályaudvar és Ferencz József p. u. közötti menet- és podgyász átvitelének költségei az utazó által viselendők.

A fent jelölt menetjegyek úgy az osztrák-magyar államvasut pályaudvarán, valamint az e vasut városi menetjegy irodájában kaphatók.

Hirdetések.**Nincs többé szürke haj.**

Radda Frigyes „Hajregulátor” a megöszült hajak eredeti színét megint helyre állítja. Ezen a legértékesebb anyagokból készült szer, sem a bőrt, sem a fehéreműt nem festi, s már néhány napi használat után a legmeglepőbb eredményt mutatja.

Egy nagy palack ára 1 forint a kis palacké 50 kr. Postaküldeményeknél a csomagolásért 20 kr. számíttatik. (123 12.5)

Főraktár: Radda Frigyes gyógytára az „Angyalhoz” Pancsován; de kapható egyuttal minden nagyobb más gyógytárban is Délmagyarországon.

Csak rövid ideig látható a buzatéren Nagy-Beeskereken.

WERIN nagy történelmi mechanikai MUZEUMA.

Életnagyságu és mozgó viaszalakok, melyek hasonlatosságuk, csodálatraméltó jelmezük és csodálatos mechanikájuk által méltó feltűnést keltenek.

AZ ALAKOK MŰSORA:

RUDOLF trónörökös a ravatalon. Vecsera bárónő, a kétszer díjkoszorozott bécsi szépség. XIII. Leo pápa ő szentsége teljes egy házi díszben, áldóan. Hőfehérke a hét törpével és a herceggel. II. Sándor, orosz czár a halálos ágyon. Almée, az egyiptomi csodaleány. Koch Róbert, a híres tanár Berlinből. Fatima, híres keleti szépség. Amor és Venus, mythologiai remekmű. 5 alvó Amorette a schwantháli muzeumból Münchenben. — Egész sorozata a népfajoknak a világ minden részeiből és számos egyéb hírneves személyiségeknek.

Külön szakaszban: Meluzina, a habok tündere fele hal fele nőt ábrázol. Ezen szabadalmazott remek mozgó alak eddig még Magyarországon nem volt látható.

Ezen kívül egy párisi nevetőterem, melyben minden látogató nevetni kénytelen. Kiállításom minden család által minden megüt közés nélkül megtekinthető.

Beléptidij 15 kr. Naponként nyitva reggel 8 órától este 10-ig fényes kivilágítás mellett.

Miután ezen nagy muzeum Európa legnagyobb városában a legnagyobb köztetésben részesült, számos látogatót kér

mély tisztelettel

WERIN R.,
muzeum tulajdonos.

(198-3.1)

MÁRIACZELLI gyomorcsépek

készítve BRÁDY C. védangyalhoz címzett gyógyszerárban Kremsierben (Morvaország). Elismert kitünőségű, gyomorerosító és elevenítő hatású gyógyszer emésztési zavarok esetében. Csak a mellékelt védőjeggyel és aláírással ellátott készítmény való. Egy üveg ára 40 kr., nagy üveg (kétszeres) 70 kr. Az alkotó részek nyilvánosságra vannak hozva. Gyógyszertárakba kapható.

HIRDETÉSEK

e lap kiadóhivatalában
Hunyady-utca 10. sz. alatt felvétetnek.

17513 43258 cs. és kir. szab.-szám.

(173-5.3)

Nedves falak és falazások kiszáritása Hüttl vízhatlan védelemével.

Kizárólagos gyártása

POSNANSKY és STRELITZ

chemikai halzsírkészítmények, tetőfedő-, facement- és asphalt-gyára által.

Központ: BÉCS, I., Maximilianstrasse II. sz.

A Hüttl-féle védelem, mely a magas cs. és kir. birodalmi hadügy-ministerium a Hüttl-féle vízhatlan védelemre tárgyában hozánk a következő iratot intézte:

használtatott: mint legmegbízhatóbb és leghathatóbb szer igazolta be magát úgy a már fenálló nedves épületek teljes kiszáritásánál, valamint az új építkezéseknél a nedvesség meggátlására.

A Hüttl-féle vízhatlan védelem a víztől nem folyósztatik be; nem rothad a földben, és sem hideg, sem forróságtól nem kap repedéseket.

A Hüttl-féle vízhatlan védelemmel épült helyiségek elkészülésükkor azonnal használhatók.

Terjedelmes használati utasítással szolgálunk, mely szerint minden kömives minden további utbaigazítás nélkül az illető munkálatokat elvéheti.

Csász. és kir. birodalmi hadügy-ministerium. 671. szám. 8. osztály.

Posnansky és Strelitz czégnél

Bécs, I., Maximilianstrasse 11. sz.

F. hó 11-éről keltezett becses beadványa folytán megengedi a birodalmi hadügy-ministerium, hogy azon ajánló levelekben, melyekben a „Hüttl-féle vízhatlan védelem” jóságát hirdeti, annak valóságára hivatkozassék. A hadügy-ministerium ezen lemez használatát a katonai építőhatóságoknak ajánlotta.

A hadügy-minister helyett: Bécs, 1891 febr. 18. Hermann J., vezérőrnagy.

SCHLICK-féle vasöntöde és gepgyar részvénytársaság BUDAPESTEN.

Gvár és irodák:

VI. külső Váci-ut 1696-99.

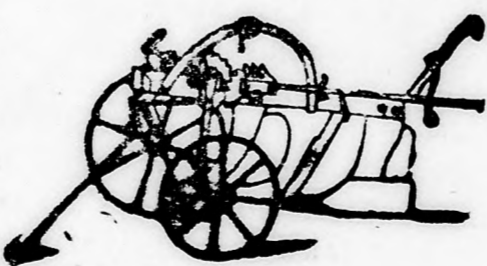
(1 0-24.11)

Városi iroda és raktár:

VI. Podmaniczky-utca 14

Ajánlja kitünő és szilárd szerkezetű

gőz- és jarganycsépio-készületeit és számos első díjakkal kitüntetett

szab. SCHLICK-féle 2- és 3-vasu ekéit és szab. melyítő ekéit, eredeti SCHLICK és VIDATS-féle egyvasu ekéit, — talajmívelő eszközeit, boronáit és rögtörő hengereit, valamint

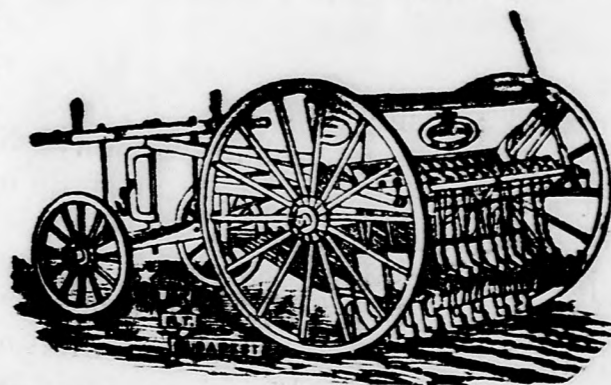
Schlick-féle szab. „Haladás” sorbavetőgépeit.

Készletben vannak továbbá: gabonatisztító rosták (BAKER és VIDATS-rendszer), takarmánykészítő gépek, tengeri morzsolók és darálók, szab. Jókay-féle „Hungária” darálógépek erőhajtásra, órlómalmok és olajmalomberendezések, eredeti amerikai kéveköto és marokrakó aratógépek és fűkaszalógépek, szállítható mezei vasutak stb.

Előnyös fizetési feltételek.

Legjutányosabb árak.

Árjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve.

A felséges királyi család kedvenc asztali itala.

KRONDORFI SAVANYUVIZ

a t. közönség figyelmébe ajánlatik mint a létező legkitünőbb savanyuviz, **kitünő borviz.**

Nagyhatású gyógyital a lélegzési, emésztési és vizező szervek hurutos bántalmainál, általában mindazon esetekben, melyeknél orvosi rendelet szerint savanyuviz használandó.

Főraktár Nagy-Becskereken: Schnitzler Lipót urnál.

Magyarországi főraktár: Bauer Lajos és Testvére, Budapest, V., Arany-János-utca 9. sz. (166-8.5)

Kapható minden-fűszerüzletben és vendéglőben.

Minden kiállítás legmagasabb kitüntetés.

Előnyök és kedvelése az egész földgömbön.

Tavaszi gyógyítás
Nyári gyógyítás
Őszi gyógyítás
Téli gyógyítás.
Legjobb bedörzsölő szer köszvény csúsz és minden meghűlési betegségek ellen.

MOLL SEIDLITZPOR

Csak akkor valódi

Gyors gyógyhatás makacs gyomor- és altestbajok, gyomorgörcs, gyomorégés, nyálk, székesedés, májbojok, vértelődés, aranyér és a legkülönbözőbb női betegségek. — Egy eredeti doboz használati utasítással 1 frt. — Raktárak az ország minden nevezetesebb gyógyszerüzletében. MOLL A. gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállító, Bécs, Stadt, Tuchlauben 9. — Szétküldés naponta utánvét mellett. Két doboznál kevesebb nem küldetik. (8-48.17)

Elismerés MOLL A. urnak Bécsben.

Ülő foglalkozásomnál az ön Moll-féle Seidlitzporai igen jó hatást gyakorolnak; ismerem ezt egyszer s mindenkorra és szívesen „Isten fizesse meg”-et mondom érte; ezek a gyomrot jóvá és főt könnyűvé teszik. Tisztelettel Steinko P. J., lelkész Honnenschlagban.

MOLL-FÉLE FRANCIA BORSZESZ-ES SÓ

Csak akkor valódi

mindennemű testfájóknak és bémulásoknak; burogtatás alakjában minden sérelem és sebnél, daganatok, gyulladáskor. Belsőleg vízzel vegyítve hirtelen rosszul, hányás, köhögés és hasmenés. — Egy üveg ára használati utasítással 90 kr. — Raktárak az ország minden nevezetesebb gyógyszerüzletében és anyagkereskedéseiben. — MOLL A. gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállító, Bécs, Stadt, Tuchlauben 9. — Szétküldés naponta utánvét. — Két üvegnél kevesebb nem küldetik. (8-48.17)

Elismerés MOLL A. gyógyszerész urnak Bécsben.

Kitünő Moll-féle francia borszesz és sója vidékemen nagyszerűen működik. Küldjön nekem 50 üveggel, mivel az emberiség segítségére készletet óhajtok tartani magamnál. Mély tisztelettel Hornof, lelkész Micholupban.

Nagy-Becskereken kapható Kellner József, Kovács Sándor és Moczkovcsák Dezső gyógyszer. uraknál.

5. sz. kp. 1891.

(159-1.1)

Hirdetmény.

Az országgyűlési képviselő választására jogosított polgárok 1892. évre érvényesül birandó névjegyzékének kiigazítása végett kiküldött küldöttség működését f. évi május 19-én, délelőtti 8 órakor a városház nagy termében kezdi meg s munkáját f. évi június 10-ig befejezni tartozik.

A küldöttség üléseit az említett helyen naponként délelőtti 8-12 óráig tartja, mely ülések nyilvánosak.

Ez azzal tétetik közhirrre, hogy a küldöttség előtt jogainak érvényesítése végett a választásra jogosított N.-Becskerek városi polgárok személyesen is megjelenhetnek.

Együttal felhivatnak a közhatóságok és intézetek, miszerint a választásra jogosított személyzetüknek névjegyzékét, az évi fizetés, életkor és lakhely pontos kitétele mellett f. évi május hó 30. napjáig alóli központi választmányi elnökhöz, vagy pedig közvetlenül az összeíró küldöttség elnökéhez, Szalay József urhoz betérjeszteni sziveskedjenek. Nagy-Becskerek, 1891. évi május 13-án.

Krsztics János.

polgármester, mint a közp. választmány elnöke.

Egy érettségi vizsgát tett

és a jegyzői pályán már 1 év óta működő segédjegyző hason minőségben, mint irnok vagy mint jzói gyakornok alkalmazást keres.

Allását azonnal elfoglalhatja. Levelek Floth Nándor sjó címre Antalfalvára küldendők. (197-1.1)

Egy kiszolgált számvevő őrmester

családos, ki a magyar és német nyelvet grammaticae érti, keveset szerbül és románul is beszél, keres állomást előszeretettel valamely uradalmi gazdaságnál.

Szíves ajánlatok e lapok kiadóhivatalához kéretnek, ahol szíveségből bővebb felvilágosítás is nyerhető. (197-1.1)

Orvosi bizonylatok

„MARGIT“

gyógyforrásról

„MAGYAR SELTERS“

Előnyös tulajdonsága valamennyi szikéleges vizek köz. tt. — vegyi alkatrészeinek szerencsés összetétele kevés szabad szénas, de lazdag, lélegző-kötött szénasvart tart. lma.

Dr. Korányi Frigyes egyetemi tanár és kir. tanácsos. Jó hatásnak találtam a légutak és gyomorválykhardtáinak hurutos bántalmainál. A Seltersi-Radein, Vichy, stb. vizektől különböző csekélyebb szabad-szénasvart tartalmazó fogva s azért vérszék lehetősége, vagy a hol a vérkeringési szervek izgatásától kell tartani, a szénasvany-dúsabb vizek fölött előnyvel bír.

Dr. Gebhardt Lajos egyetemi tanár a Rókus-kórház igazgatója: Kiválóan jó hatásnak bizonyult a légző-, emésztő- és vizezőszervek hurutos bántalmainál olyannyira, hogy jelenleg rokonalkatu más ásványvíz-kórházunkban alig rendeltek. — csekély szabad szénasvart tartalmazó fogva oly esetekben is sikeresen alkalmazzuk, a melyekben a seltersi-, giesshübli-, gleichenbergi vizeknek használata határozottan káros volna.

Dr. Navratil hr re egyet. tanár: Torok-, gége-, légcső- és bőrbetegségben igen jó, kiváló hatást pedig akkor gyakorolt, ha az említett szervek bántalmával rokon természetű gyomorboj volt jelen.

Dr. Poór Imre egyetemi tanár: Gége-, tüdő-, gyomor- vizezhelyig idült hurutját szintúgy a Zlatja

mint a seltersi-, gleichenbergi-, giesshübli. Előnye, hogy a beteg élvezzel iszák s hogy sem bevére, sem belélegezve, a fejben vagy tüdőben nem okoz semmi vértelődést.

Dr. Kéty Lároly egyet. tanár: Légző-, emésztő-szervek hurutos bántalmainál jó eredménnyel alkalmaztam, seltersi-, gleichenbergi-, Giesshübli vizek fölött kisebb szénasvart tartalmazó fogva előnyvel bír.

Dr. Barbás József Rókus-kórházi főorvos: Légző-, emésztő- és vizező-szervek hurutos bántalmainál bátran versenyez a külföldi szikéleges ásványvizekkel.

Dr. Bamberger Henrik egyetemi tanár, udvari tanácsos. Légző-, emésztő-szervek idült hurutjainál tapasztalt eredmény bizonyítja, hogy gyógyhatásban teljesen azonos a seltersi-, giesshübli- és Vichy-vizekkel.

Dr. Duchek András egyetemi tanár, udvari tanácsos: Összetétele és kellemes ízénél fogva ajánlható a légző- és emésztő-szervek kórállapotainál.

git-forrás gyógyviz: alkalmazása által a légutak idült hurutos bántalmainál tapasztaltam, hivatva érzem magamat ezen betegem által kedvesen fogyasztott és jól tűrt gyógyvizet a legsürgősebben ajánlani.

Görbersdorf, 1879. márczius 18-án.

Dr. Rimpler Tódor.

Ez időszerint Európa legelső s leglatogottabb tudóbe- tegek klimatikus gyógyintézete:

GÖRBERSDORF

a „Margit“-forrás gyógyhatásáról — Sokoldalú legkedvezőbb eredmények alapján, melyeket én gyógyintézetemben a „Mar-

»MARGIT« borral használva a legegészségesebb ital!

Kizárólagos főraktár

Édeskuty L.

cs. és kir. és szerb kir. udv. ásványvíz-szállító- társaság, Budapest, Erzsébet-tér 8. sz.

Ugyszintén kapható minden gyógyszerüzletben, fűszerkereskedésben és vendéglőben.

Ügynökök

törvényileg megengedett sorsjegyek részletfizetés melletti eladására általunk a legelőnyösebb feltételek mellett mindenhol felvételnek. Fővárosi váltóüzlet társaság

Adler és Társa BUDAPEST, Fürdő- és Derótya u. sarkán.

(187-6.2)

Bikszádi

ÉGVE NYES KÖNYVÁS SAVANYUVIZ.

Kitünő hatású gyomor-, bél- és egyéb hurutoknál. (190-5.2)

Borral vegyítve kellemes üdítőital.

Főraktár: Glósz Béla, borkereskedőnél, Budapest, V., Merleg-utca 5. Kapható Nagy-Becskereken: Rósa Béla urnál.

A nagy-szebeni földhitelintézet ad jelzálogkölcsonöket

Ház- és földtulajdonosoknak úgy a városban mint a vidéken levő ingatlanokra, ezeknek megbecsült értékük fele részéig és 100 zal osztható összegekben és pedig:

1. Az intézet által **felmondhatlan** kölcsönöket törlesztésre, melyek a kamatokon és bezárólag a jutalékon kívül még azon tőketörlesztést is magában foglalják, melyek a kölcsön tartamidejének megfelelnek:

a) 2000 frtnyi legesekélyebb összegekben $5\frac{5}{10}\%$ -ra, bezárólag a jutalékkal, 76 félévi 3 frt 25 krnyi részlettörlesztés mellett vagy a jelzálog minősége szerint;

b) 1000 frtnyi legesekélyebb összegekben $6\frac{5}{10}\%$ -ra bezárólag a jutalékkal, 61 félévi 3 frt 75 krnyi részlettörlesztés mellett minden 100 frt kölcsönért.

2. **Felmondható** kölcsönöket 300 frttól egész 1900 frtig $6\frac{5}{10}\%$ -ra, kamat és jutalékkal együtt, 35 félévi 4 frt 75 krnyi részlettörlesztés mellett minden 100 frt kölcsönért.

A kölcsönök készpénzben fizettetnek ki, és a kölcsönvevőnek szabadságában áll, tartozását a meghatározott törlesztési idő előtt vagy egészben vagy részben visszafizethetni.

A kölcsönök közvetítését

Kadelsburger L.

I. nagy-beckereki váltó- és bizományi üzlete

Nagy-Beckereken vállalja el.

(6-30.12)

Árlejtési hirdetmény.

Ó-Bessenyő község képviselő testületének 14. kgy. 22. ex 1890. szám a. kelt, s törvényhatóságilag 50. kgy. 3129.-1891 sz. a. jóváhagyott határozata folytán, egy ártezi kut furására f. év június hó 25-én d. e. 9 órakor 1000 frt kikialtási ár mellett nyilvános szóbeli árlejtés tartatik.

Felhivatnak vállalkozók, hogy a kitűzött időre 10 százalék bánatpénzzel ellátva a község háza tanácstermében jelentkezzenek, mely alkalommal a kut furatására vonatkozó feltételeket betekinthetik. (193-1.1)

Ó-Bessenyő, 1891 évi május hó 11-én.
— Az előjáróság.

8 öi

legjobb mezei széna,

1890-ik évi termés, eladó Horv. Neuzinán.

Egy ölnök ára 90 frt és 1 öl sulya körülbelül 40 métermássa. (196-1.1)

Bővebbi felvilágosítást és az eladást Bleier J. ur ugyanott szíveségből eszközli.

Egyetlen egy kísérlet mindenkit meg fog győzni arról, hogy

Zacherlin

valóban a legkitünőbb szer minden férgek ellen,

mert, mint semmi más szer, meglepő erő és gyorsasággal „mindennemű” férget az utolsó nyomáig elpusztít. Legjobban alkalmazható és szétporolható a feltűzött Zacherlin-takarítóval.

Zacherlint nem szabad közönséges férgekporokkal felcserélni, mert Zacherlin egy egészen sajátlagos különlegesség, mely sehol és soha másképen nem létezik, mint

lepecsételt üvegekben Zacherl J. névvel.

Aki tehát bármely port papir- vagy skatulya-csomagolásban Zacherlin helyett elvállal, az avval bizonyosan mindenkor meg van csalatva. — Valódi minőségben eladják a következő urak:

Nagy-Beckereken: Billitz János
Csada Karoly
Haidegger Ödön
Konkoly Lajos
Kovács Sandor
Mangold Lipót
Nack Gyula
Prandell Rezső
Rosa Béla
Rosa Ignác

Nagy-Beckereken: Schlesinger Gerson
Schnitzler Lipót
Zimmerer Antal.
Alibunáron: Grob Lajos, gyógyszer.
B.-Szt-Györgyön: Adler Karoly.
Titelen: Jankovics M Lázár.
Tor.-Szécsányon: Kleszky J., gyógyszer.
Módoson: Deutsch testvérek
Zichyfalván: Landgraf Henrik.
Brucker Ferencz.

(187-6.3)

10 százalékat vagyis tíz százalékát az árverés megkezdése előtt készpénzben vagy az 1881. évi 60. tez. 42. §-ában megjelölt árfolyamán és az 1881. évi november 1-én 39425. sz. a. kelt igazságügyministeri rendelet 8. §-ban óvadékképes nyilvánított értékpapírban kiküldött kezéhez letenni avagy az 1881. évi 60. tez. 170. §-ában előírt bánatpénznek előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kir. járásbírósg mint tkvi hatóság Módoson, 1891. évi február hó 28-án. Kezedy, kir. aljbíró.

146. számú tjkvben felvett 117. öszsz. számú házból és (253-254.), (511-512.), 649, 934. és 1128. hr. sz. egy negyed urbéri telekből Kornyá Jován illető felerésze 819 frt kikialtási árral az árverést elrendeli és annak foganatosítására határnapul 1891. évi június hó 20. napjának d. e. 10 órája az illető község hivatalos helyiségébe az alábbi feltételek mellett kitűzi.

1. Kikialtási ár a fentebb kitett becsár a melyen alul is az árverésre kitűzött ingatlanosság eladatni fog.

2. Árverezni kívánók tartoznak a becsár

(192-1.1)

1734. sz. tkv 1891.

Árverési hirdetmény.

A módosi kir. jbiróság mint tkvi hatóság, közírhíré teszi, hogy Foncière pesti biztosító intézet végrehajtatónak Kornyá Jován szijánosi lakos végrehajtatást szenvedt elleni 5 frt 13 kr. tőke ennek 1889. évi május hó 1-6 napjától járó 6 százalékos kamatai 30 frt 32 kr. eddigi úgy 7 forint jelenleg megállapított árverés kérésű költség iránti végrehajtatási ügyében a módosi kir. járásbírósg területéhez tartozó a szijánosi

Nyomatott a kiadó Pleitz Fer. Pálnál Nagy-Beckereken.